

GEBOREN UIT SLIK

'Eindelijk was de regen opgehouden. De dikke, donkere wolken lieten mondjesmaat een paar felle zonnestrallen door. Dagenlang waren de dichte sluiers van nattigheid over het land gejaagd en hadden de uitgestrekte woeste gronden zwaar gegeeseld en omgetoverd in glibberige en verraderlijke moerassen. Zover men kon kijken was er geen levende ziel te bekennen. Schilders als Jacob Van Ruisdael zouden in hun nopjes zijn geweest als zij dergelijke, woeste luchten zagen. Maar deze wereld en dus ook deze streek, had nog niet kennism gemaakt met de schilderkunsten van Van Ruisdael, noch met andere barokschilders. In deze tijd en deze streek draaide alles om overleven en was de gedachte aan kunst een luxe die men zich niet kon permitteren.

Daar bewoog iets in de verte. Twee kleine stipjes verplaatsen zich moeizaam door de drassige velden vol pitrus, zegge, lage struiken en wilgen. Soms werden ze weerhouden door waterstromen en moeras, maar ze volhardden in hun tocht naar het westen.

Voorop liep een man, zijn gezicht verweerd door een hard leven. De jukbenen staken naar voren en de ogen lagen diep in hun kassen. De donkere blik waarmee hij het landschap voortdurend afzocht sprak boekdelen. Deze man had geleden. Zijn leven was zwaar. Hij werd op de voet gevolgd door een vrouw, even verbeten en vastbesloten als haar

reisgenoot. Zij was duidelijk hoogzwanger. Haar vuile kleren spanden om haar buik en de schaapsvacht van haar man hing om haar schouders. De vrouw legde haar handen op haar buik terwijl ze naast haar man over de woestenij uitkeek. Hun blikken vonden elkaar. Ja, het was hoog tijd dat ze een plek vonden om zich te vestigen voor het nieuwe leven dat in haar groeide.

Zeer waarschijnlijk hadden zij geen flauw benul waar zij zich precies bevonden. Wat had je aan de kennis omtrent het land als je al je tijd nodig had om te overleven? Maar het feit dat hier geen mensen waren, leek voor deze uitgemergelde wezens voldoende om enigszins tevreden te zijn. Hun wenkbrauwen ontspannen zich, de frons in hun voorhoofd verdween. Een vage twinkeling van hoop fonkelde in hun ogen.

De man klopte zijn vrouw zachtjes op de schouder en zij knikte. Terwijl de wind door de kale takken van de bomen floot zetten deze mensen hun reis voort totdat het land bepaalde dat ze niet verder meer konden. Daar staarden ze plotseling uit over een uitgestrekte watervlakte. Water tot aan de horizon, een adembenemend gezicht, een wonder dat zich voor hun ogen tentoonspreidde. Zoiets bijzonders en prachtigs hadden zij nog nooit gezien.

Dit was de Striene, hoewel ook die naam deze mensen volkomen onbekend moet zijn geweest. De Striene, een uitgestrekt water dat ingesloten was tussen de Maas, de Schelde en het eiland Tholen. Verder westwaarts zou deze Striene overgaan in die eindeloze Noordzee.

De man bromde goedkeurend, keerde zich om en liep vervolgens vastbesloten terug, met zijn vrouw in zijn kielzog. Zo kwamen ze aan bij een groepje wilgen dat groeide op een plek waar de grond wat droger en hoger was. Ze zochten de beschutting van een oude kronkelige boom. Daar begonnen zij met het zoeken naar takken, het hakken van hout en het steken van pluggen tot zij aan het eind van de dag een eenvoudige, kleine pluggenhut tot hun beschikking hadden. Een beschutting waarin zij een klein vuur konden stoken al was dat die eerste dagen niet gemakkelijk met het natte hout uit de omgeving. Het vuur rookte meer dan dat het echt warmte gaf. Maar ach, een paar kleine vlammen was al meer dan deze mensen lange tijd hadden gezien. Zij koesterden het kleine vuur als de bron van hun enige geluk.

De plek bleek goed gekozen. De grond was hier iets minder drassig en in de maanden die volgden werden wat graan en bonen gezaaid. De helft mislukte, maar de andere helft zorgde voor een kleine oogst. Te weinig om van te leven, maar het was geen slecht begin in zo'n onherbergzame streek. Daarbij verschaften het alom aanwezige water, de beken, vennen en natuurlijk de Striene hen de nodige vis. Met wat

geluk kon de man met zijn slinger of boog een patrijs vangen of soms zelfs een vette eend, een haas of een konijn. Eenmaal had de man een ree gevonden die vastzat in de modder. Een makkelijke prooi. Zeker, ze hadden een feestmaal aangericht van gebraden reebout. Echter, het merendeel van het vlees was zorgvuldig gedroogd in de zilte lucht en had hen tot in de winter van voedsel voorzien.

Vanaf de eerste dag werden er van wilgentenen manden en fuiken gevlochten. De fuiken werden door de kreek gesleept waardoor zij af en toe een snoek vingen of een baars, rivierkreeften. Een feestmaal. De vrouw vlocht maar door. De ene mand na de andere belandde op een berg bij de uitgang van de hut. Deze werden bij elkaar gebonden en enkele keren per jaar trok de man met een kluwen manden op zijn rug eropuit. Dan verkocht hij deze in de wijde omtrek of ze werden geruild tegen zaden, meel, bier, gereedschap, leer... van alles wat men nodig heeft om te leven.'

De geest wreef zich in de ogen en stond op. 'Ja, zo was het ongeveer gegaan. Mijn ouders hebben me nooit verteld waarom ze juist naar deze onherbergzame uithoek aan de Striene zijn gekomen.

Er kwam een kind, een meisje dat opgroeide met alleen haar vader, haar moeder en het woeste landschap dat hen omringde.'

'En dat meisje, dat was u?' vroeg Maud terwijl Loek zich los moest rukken van de voorstellingen in zijn hoofd. Wat deed deze geest met zijn hoofd?

Er verscheen een glimlach op het gezicht van de vrouw: 'Dat was ik. Ik was daar gelukkig, ook al waren de omstandigheden waarin we leefden verre van comfortabel. Meerdere malen dwong het opkomende water ons om haastig naar een nieuwe, hoger gelegen plek te verhuizen. Met regelmaat waren we genoodzaakt te zoeken naar een nieuwe, hogere plek, het bouwen van een nieuwe plaggenhut, het oppakken van het leven nadat we soms alles waren verloren wat we in de jaren voorheen opgebouwd hadden. Het leven was een uitdaging op deze plek. Telkens weer probeerden we ons beter voor te bereiden op de tegenslagen die vroeg of laat zouden komen. Ja, het was een hard leven, maar eigenlijk één groot avontuur. En... ik wist niet beter.'

Mensen trekken elkaar aan. Het pad dat mijn vader liep als hij met zijn manden naar de markt ging, tekende zich inmiddels duidelijk af in de stugge begroeiing van grassen en heide. En daarmee verried hij ongewild onze veilige, afgelegen woonstede.

Na verloop van tijd verschenen vreemde lieden op deze van god en alleman verlaten plek. Het merendeel schudde zijn hoofd als ze van een